

FATCA'da Sona Doğru: Türkiye ile ABD Arasındaki Model 1 IGA İmzalandı

11 Ağustos 2015

Başta bankalar olmak üzere, Türkiye'deki finansal kurumlar tarafından uzun süredir beklenen haber sonunda geldi. Türkiye ile ABD Arasında Genişletilmiş Bilgi Değişimi Yoluyla Uluslararası Vergi Uyumunun Artırılması Anlaşması ("Anlaşma") 29 Temmuz 2015'de imzalandı.

I. Giriş

Hatırlanacağı üzere, Türkiye ile ABD arasında 2013 yılı ortalarında başlayan müzakerelerin sonunda, Türkiye 3 Haziran 2014 tarihi itibarıyla IRS tarafından yayınlanan "Özde Anlaşılan Ülkeler" listesine girerek, Model 1A Anlaşması imzalayacak ülkeler arasında sayılmıştı.

3 Haziran 2014 sonrasında süre gelen görüşmeler ve iki ülkenin de atması gereken adımların sonuçlanması ile birlikte Anlaşma nihayet 29 Temmuz 2015 tarihinde imzalandı.

II. İlk Bakışta Anlaşma

Anlaşma, IRS tarafından 6 Temmuz 2014 tarihinde yayımlanan güncel Model 1 IGA ve Ekleri (Ek I ve Ek II ya da Annex I ve Annex II) ile paralellik göstermektedir.

Örneğin, Model Anlaşmanın Ek I'inde yeni hesaplara ilişkin tanımlanan alternatif

yöntemler Anlaşma'da da yer almaktadır. Öte yandan, Anlaşma'nın ana metni ve Ek 2 incelendiğinde, aşağıda yer verilecek olan hususlar dışında önemli farklılıklar görülmemektedir.

III. Göze Çarpanlar

i. Raporlama

Anlaşma'nın imzalanmasının heyecanla beklenmesinin en önemli nedeni olarak, 2014 yılına ilişkin 30 Eylül 2015 tarihine kadar yapılması gereken raporlamanın süresi dolmadan, Anlaşma'nın imzalanıp imzalanmayacağı ve eğer imzalanmazsa 2014 yılı raporlamanın yapılmaması sorununun nasıl aşılanacağıydı.

Anlaşma'ya eklenen Mutabakat Zaptı ile birlikte, bu tereddütler büyük ölçüde ortadan kaldırılmaktadır.

Zabıt'ta, Anlaşma'nın imzalanmasını takiben Türk yerel mevzuatı uyarınca Anlaşma'nın yürürlüğe girmesi için hukuki anlamda atılması gereken adımlar sayılmaktadır.

Türkiye'nin, söz konusu adımları 30 Eylül 2015 tarihine kadar tamamlanamayacağını fark etmesi halinde; (i) ABD Hazinesi ile irtibata geçilmesi, (ii) gecikmenin sebepleri sunulması ve (iii) iç prosedürlerin makul sürede tamamlanmasının güvencesinin verilmesi şartıyla, 30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla Anlaşma yürürlüğe girmemiş olsa dahi, Türk finansal kuruluşları FATCA'ya uyumlu finansal kuruluş ("Reporting FI") olarak atfedilecektir.

Bununla birlikte, Anlaşma'nın **en geç 30 Eylül 2016** tarihine kadar yürürlüğe girmesi gerekmektedir.

Aynı Zabıt uyarınca, 2014 yılına ilişkin 30 Eylül 2015 tarihinde yapılması gereken raporlama, 2015 yılına ilişkin raporlama ile birlikte en geç 30 Eylül 2016 tarihine kadar yapılacaktır.

*Böylelikle 2014 yılı raporlamasında **bir yıllık** bir öteleme mümkün kılınmıştır.*

ii. Emeklilik Yatırım Fonları

Model 1 IGA incelendiğinde, göze çarpan önemli noktalardan biri de Emeklilik Yatırım Fonlarının Ek 2’de yer alan ve doğrudan “Uyumlu” sayılıp, “Bildirim Yapmayan Finansal Kuruluş” kabul edilen finansal kuruluşlar arasında yer alabilmesi için sağlanması gereken şartlardır.

Bu şartlar içerisinde, “mevcut ya da geçmişte çalışanları için kurulması gerekliliği” şartının Türkiye’deki bireysel emeklilik fonlarında sağlanmaması, bu tür fonların FATCA statüleri açısından soru işaretleri yaratıyordu.

Ancak, Anlaşma’nın Ek II bölümüne eklenen II/E maddesi uyarınca, 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bu Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda tanımlanan emeklilik fonlarına ilişkin özel bir düzenleme yapılarak, bu soru işaretleri ortadan kaldırılmıştır.

Bu kapsamda, Bireysel Emeklilik Fonları doğrudan ve doğrudan “Uyumlu” sayılıp “Bildirim Yapmayan Finansal Kuruluş” olarak atfedilecektir.

iii. Merkezi Kayıt Kuruluşu’nda (“MKK”) Kaydileştirilen Menkul Kıymetler

Mutabakat Zaptı ile birlikte netlik kazanan bir diğer husu da, Sermaye Piyasası Kanunu uyarınca MKK’da kaydileştirilen ve diğer finansal kuruluşlar aracılığıyla tutulan menkul kıymetlerin bildirim kim tarafından yapılacağıdır.

Anlaşma incelendiğinde, söz konusu hesapların, menkul kıymetlerin tutulduğu finansal kuruluşlarca “finansal hesap” olarak tanımlanarak bildirim yapılması gerekliliği sonucuna ulaşılsa da, Zabıt ile birlikte bu bildirim MKK tarafından **da**, bahse konu finansal kuruluşlar adına yapılabileceği belirtilmektedir.

Bu düzenleme finansal kuruluşların bahse konu menkul kıymetler için bildirim yükümlülüğü otomatik olarak ortadan kaldırmamaktadır.

Bu noktada, ikincil mevzuat düzenlemesi veyahut MKK ile karşılıklı mutabakat vasıtasıyla bildirim yükümlülüğü MKK’ya geçirilebilecektir.

IV. Yürürlüğe Girmesi İçin Gerekenler

Anlaşma’nın yürürlüğe girebilmesi için Türkiye açısından aşağıda yer alan iç

onay sürecinin tamamlanması gerekmektedir;

(1) Anlaşma’nın, Türkiye Büyük Millet Meclisi’nde onaya sunulması;

(2) Onayı takiben, Anlaşma’nın Resmi Gazete’de yayımlanması;

(3) Anlaşma’nın onaylanmasına ilişkin olarak Bakanlar Kurulu Kararı’nın alınması ve Karar’ın Resmi Gazete’de yayımlanması.

V. Peki Şimdi Ne Olacak?

Anlaşma’nın imzalanmasını takiben, bir taraftan Anlaşma’nın yürürlüğe girmesi için iç onay süreci devam ederken, diğer taraftan da Anlaşma’nın uygulanabilmesi için bazı adımların atılması gerekmektedir.

(1) Yerel mevzuattaki sorunların ortadan kaldırılması için mevzuat değişikliklerinin yapılması (örneğin, yükümlülüklerini yerine getirmeyen finansal kuruluşlara uygulanacak yerel para cezalarının tespiti)

(2) FATCA prosedürlerinin nasıl uygulanacağını açıklanacağı (örneğin, “kurulu menkul kıymet piyasası” dan kastın ne olduğunun tespiti, raporlamanın nasıl yapılacağı) ikincil mevzuatın (tebliğ, sirküler vb.) oluşturulması gerekmektedir.

Bu bülten hakkında daha fazla bilgi almak için Banka ve Sermaye Piyasaları ekibimizden aşağıdaki kişilerle temasa geçebilirsiniz:

Umurcan Gago, Partner

PwC Vergi ve Hukuk Hizmetleri

Tel: +90 (212) 326 6098

E-mail: umurcan.gago@tr.pwc.com

Barış Yalçın, Direktör

PwC Vergi ve Hukuk hizmetleri

Tel: +90 (212) 326 6536

E-mail: baris.yalcin@tr.pwc.com

Emre Akarkarasu, Müdür

PwC Vergi ve Hukuk hizmetleri

Tel: +90 (212) 326 6919

E-mail: emre.akarkarasu@tr.pwc.com